TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2016 m. liepos 7 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Konkurencija — SESV 101 straipsnis — Neišimtinės licencijos sutartis — Patentas — Pažeidimo nebuvimas — Pareiga mokėti mokestį“

Byloje C-567/14

dėl *cour d'appel de Paris* (Prancūzija) 2014 m. rugsėjo 23 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2014 m. gruodžio 9 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Genentech Inc.

prieš

Hoechst GmbH,

Sanofi-Aventis Deutschland GmbH,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė R. Silva de Lapuerta, teisėjai A. Arabadjiev, J.-C. Bonichot, C. G. Fernlund (pranešėjas) ir E. Regan,

generalinis advokatas M. Wathelet,

posėdžio sekretorius V. Tourrès, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2016 m. sausio 20 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Genentech Inc.*, atstovaujamos advokatų E. Kleiman, S. Saleh, C. Ritz, L. De Maria, E. Gaillard, J. Philippe ir *Rechtsanwälte* P. Chrocziel bei T. Lübbig,

— *Hoechst GmbH ir Sanofi-Aventis Deutschland GmbH*, atstovaujamos advokatų A. Wachsmann, A. van Hooft, M. Barbier, A. Fisselier ir T. Elkins,

— Prancūzijos vyriausybės, atstovaujamos D. Colas ir D. Segoin bei J. Bousin,

— Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos A. Rubio González,

— Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos M. Bulterman ir M. de Ree,

* Proceso kalba: prancūzų.

— Europos Komisijos, atstovaujamos A. Dawes, B. Mongin ir F. Castilla Contreras,

susipažinęs su 2016 m. kovo 17 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl SESV 101 straipsnio išaiškinimo.

2 Šis parašymas pateiktas nagrinėjant *Genentech Inc.* ir *Hoechst GmbH* bei *Sanofi-Aventis Deutschland GmbH* ginčą, susijusį su arbitro sprendimu dėl licencinės sutarties dėl su patentais susijusių teisių panaikinimo.

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

3 1992 m. rugpjūčio 6 d. *Behringwerke AG* suteikė *Genentech* neišimtinę pasaulinę licenciją (toliau – licencinė sutartis) naudoti iš žmogaus citomegalo viruso gautą aktyvatorių (toliau – ŽCMV aktyvatorius). Dėl šios technologijos 1992 m. balandžio 22 d. buvo išduotas, o 1999 m. sausio 12 d. panaikintas Europos patentas Nr. EP 0173 177 53, dar du patentai US 522 ir US 140 atitinkamai 1998 m. gruodžio 15 d. ir 2001 m. balandžio 17 d. išduoti Jungtinėse Amerikos Valstijose.

4 ŽCMV aktyvatorių *Genentech* naudojo siekdama palengvinti deoksiribonukleorūgšties (DNR) sekos nurašymą, kuris reikalingas gaminant biologinį vaistą, kurio veiklioji medžiaga yra rituksimabas. *Genentech* šį vaistą parduoda Jungtinėse Amerikos Valstijose komerciniu pavadinimu *Rituxan*, o Europos Sąjungoje – komerciniu pavadinimu *MabThera*.

5 Licencinei sutarčiai buvo taikoma Vokietijos teisė.

6 Remiantis licencinės sutarties 3.1 straipsniu galima teigti, kad *Genentech* už teisę naudoti ŽCMV aktyvatorių įsipareigojo mokėti:

— vienkartinį 20 000 Vokietijos markių (DM) (maždaug 10 225 EUR) mokestį,

— fiksuotą metinį 20 000 DM mokestį,

— einamąjį 0,5 % mokestį nuo licenciato ir jo dukterinių bendrovių, taip pat besinaudojančių šia licencija, pagamintų galutinių produktų grynosios pardavimo vertės.

7 Licencinėje sutartyje „galutinių produktų“ sąvoka apibrėžiama kaip „komerciškai paklausios prekės, kurių sudėtyje yra produkto, kuriam taikoma licencija, parduodamos tokia forma, kuria jas galima skirti pacientams gydymo tikslais arba naudoti diagnostikos procedūrose, ir kurių nesiekiama pardavinėti ir kurios nepardavinėjamos naujos formos suteikimo, perdirbimo, perpakavimo ar perženklinimo tikslais prieš jas naudojant“. Sąvoka „licencijuoti produktai“ šioje sutartyje apibrėžti kaip „medžiagos (įskaitant organizmus), kurių gamyba, naudojimas ar pardavimas, jei nebūtų šios sutarties, pažeistų vieną ar kelis galiojančius apibrėžties punktus, įtrauktus į su licencijuotais patentais susijusias teises“.

8 *Genentech* sumokėjo vienkartinį mokestį ir metinį mokestį, tačiau niekada nemokėjo einamojo mokesčio bendrovei *Hoechst*, kuri perėmė *Behringwerke* teises.

9 2008 m. birželio 30 d. *Sanofi-Aventis Deutschland*, kuri yra *Hoechst* dukterinė bendrovė, kreipėsi į *Genentech* dėl galutinių produktų, kuriais prekiavo nemokėdama einamojo mokesčio.

10 2008 m. rugpjūčio 27 d. *Genentech* pranešė *Sanofi-Aventis Deutschland* apie sprendimus nuo 2008 m. spalio 28 d. nutraukti licencinę sutartį.

11 2008 m. spalio 24 d. *Hoechst*, nusprendusi, kad *Genentech* naudojo ŽCMV aktyvatorių nemokėdama einamojo mokesčio, pradėjo prieš šią bendrovę arbitražo procedūrą, remdamasi licencinės sutarties 11 straipsnyje nustatyta arbitražine išlyga.

12 2008 m. spalio 27 d. *Sanofi-Aventis Deutschland* kreipėsi į *United States District Court for the Eastern District of Texas* (Teksaso rytų apygardos federalinis teismas, Jungtinės Amerikos Valstijos) ir pareiškė ieškinį *Genentech* ir *Biogen Idec Inc* dėl licencijuotų patentų pažeidimo. *Genentech* ir *Biogen Idec Inc* tą pačią dieną kreipėsi į *United States District Court for the Northern District of California* (Kalifornijos šiaurės apygardos federalinis teismas, Jungtinės Amerikos Valstijos) dėl šių patentų pripažinimo negaliojančiais. Šie ieškiniai buvo sujungti pastarajame teisme, kuris juos atmetė 2011 m. kovo 11 d. sprendimu.

13 2012 m. kovo 22 d. sprendimu *United States Court of Appeals for the Federal Circuit* (Jungtinių Amerikos Valstijų federalinės apygardos apeliacinis teismas, Jungtinės Amerikos Valstijos) atmetė *Sanofi-Aventis Deutschland* apeliacinį skundą dėl šio sprendimo.

14 2012 m. rugsėjo 5 d. priimtu trečiuoju daliniu sprendimu (toliau – trečiasis dalinis sprendimas) vienintelis arbitras pripažino *Genentech* atsakomybę prieš *Hoechst* užeinamojo mokesčio mokėjimą.

15 2012 m. gruodžio 10 d. *Genentech* kreipėsi į *cour d'appel de Paris* (Prancūzija) su ieškiniu dėl trečiojo dalinio sprendimo panaikinimo.

16 2013 m. vasario 25 d. vienintelis arbitras priėmė galutinį sprendimą ir ketvirtąjį dalinį sprendimą dėl sumos ir išlaidų, kuriuo iš *Genentech* priteista sumokėti bendrovei *Hoechst* ne tik arbitražo ir atstovavimo išlaidas, bet ir 108 322 850 eurų su paprastosiomis palūkanomis už patirtą žalą. Šis galutinis sprendimas papildytas 2013 m. gegužės 22 d. priedėliu.

17 2013 m. spalio 3 d. nutartimi *cour d'appel de Paris* pripažino trečiąjį dalinį arbitražo sprendimą vykdytinu ir atsisakė sujungti *Genentech* pareikštus ieškinius dėl trečiojo dalinio sprendimo ir 2013 m. vasario 25 d. galutinio sprendimo bei 2013 m. gegužės 22 d. priimto jo priedėlio panaikinimo.

18 Nagrinėdamas bylą dėl trečiojo dalinio sprendimo panaikinimo prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas kelia klausimą dėl licencinės sutarties atitikties SESV 101 straipsniui. Jis nurodo, jog vienintelis arbitras laikėsi nuomonės, kad licencinės sutarties galiojimo laikotarpiu licenciatas turėjo mokėti joje numatytus mokesčius, nors patentų negaliojimas taikomas atgaline data. Jam kyla klausimas, ar tokia sutartimi pažeidžiamos SESV 101 straipsnio nuostatos, jeigu pagal ją licenciatas privalo mokėti mokesčius, kurie dabar jau neturi pagrindo dėl patentų, susijusių su suteiktomis teisėmis, negaliojimo, todėl jo padėtis tampa „nepalanki konkurenciniu požiūriu".

19 Tokiomis aplinkybėmis *cour d'appel de Paris* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar SESV 101 straipsnio nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad jomis draudžiama patentų pripažinimo negaliojančiais atveju vykdyti licencinę sutartį, pagal kurią licenciatas privalo mokėti mokestį tik už tai, kad naudojasi su licencijuotais patentais susijusiomis teisėmis?"

Dėl prejudicinio klausimo

Dėl priimtinumo

20 *Hoechst* ir *Sanofi Avantis Deutschland* (toliau kartu – *Hoechst*) ir Prancūzijos vyriausybė teigia, kad prašymas priimti prejudicinį sprendimą yra nepriimtinas, tačiau Europos Komisija tai neigia.

21 Visų pirma *Hoechst* iš esmės teigia, kad nacionalinį procesą reglamentuojančios normos nesuteikia galimybės prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui pateikti tokio klausimo nepažeidžiant savo kompetencijos. *Hoechst* pripažįsta, kad dėl to kreipėsi į *Cour de cassation* (Prancūzija) ir pateikė apeliacinį skundą dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą.

22 Vis dėlto reikia priminti, pirma, kad pagal SESV 267 straipsnį Teisingumo Teismas neturi jurisdikcijos priimti sprendimo nei dėl nacionalinės teisės normų aiškinimo, nei dėl tokių normų suderinamumo su Sąjungos teise (žr., be kita ko, 2010 m. kovo 11 d. Sprendimą *Attanasio Group*, C-384/08, EU:C:2010:133, 16 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką), ir, antra, kad Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti, ar sprendimas pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą priimtas pagal nacionalinę teisę, reglamentuojančią teismo organizavimą ir procesą (žr. 1982 m. sausio 14 d. Sprendimo *Reina*, 65/81, Rink., EU:C:1982:6, 8 punktą ir 2006 m. lapkričio 23 d. Sprendimo *Asnef-Equifax ir Administración del Estado*, C-238/05, Rink., EU:C:2006:734, 14 punktą).

23 Teisingumo Teismas privalo laikytis valstybės narės teismo priimto sprendimo pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, jeigu jis nepanaikintas pasinaudojant nacionalinėje teisėje numatytais teisių gynimo būdais (1974 m. vasario 12 d. Sprendimo *Rheinmuhlen-Dusseldorf*, 146/73, EU:C:1974:12, 3 punktas ir 2005 m. gruodžio 1 d. Sprendimo *Burtscher*, C-213/04, Rink., EU:C:2005:731, 32 punktas). Šuo atveju remiantis per diskusijas aptartais duomenimis darytina išvada, kad 2005 m. lapkričio 18 d. Nutartimi *Cour de cassation* atmetė *Hoechst* pateiktą apeliacinį skundą dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, todėl jis negali būti laikomas panaikintu.

24 Antra, *Hoechst* teigia, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas negali gauti jokio naudingo atsakymo. Ji teigia, kad, kiek tai susiję su ieškiniu dėl tarptautinio arbitražo teismo sprendimo panaikinimu, nacionaliniams teismams neleidžiama kontroliuoti, kaip konkurencijos klausimus išsprendė arbitras, jei šis galutiniame sprendime nusprendė, kad nėra jokio SESV 101 straipsnio pažeidimo.

25 Prancūzijos vyriausybė priduria, kad prašyme priimti prejudicinį sprendimą nėra jokių reikiamų faktinių ar teisinių duomenų, kad būtų galima naudingai atsakyti į pateiktą klausimą. Konkrečiai prašyme priimti prejudicinį sprendimą nenurodytos realios aptariamos rinkos ar rinkų veikimo ir struktūros sąlygos. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nenurodė tam tikrų reikšmingų normatyvinių instrumentų, susijusių su Sąjungos konkurencijos teise ir jokių duomenų, susijusių su licencinei sutarčiai taikoma Vokietijos teise.

26 Šiuo klausimu primintina, kad vykstant SESV 267 straipsnyje numatytam Teisingumo Teismo ir nacionalinių teismų bendradarbiavimui tik bylą nagrinėjantis nacionalinis teismas, atsakingas už sprendimo priėmimą, atsižvelgdamas į konkrečios bylos aplinkybes, turi įvertinti, ar reikia pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą, kad galėtų priimti savo sprendimą, ir kokia Teisingumo Teismui pateikiamų klausimų svarba. Todėl, kai pateikti klausimai yra susiję su Sąjungos teisės išaiškinimu, Teisingumo Teismas iš esmės privalo priimti sprendimą. Nacionalinio teismo pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą Teisingumo Teismas gali atmesti, tik jei akivaizdu, jog prašymas išaiškinti Sąjungos teisę visiškai nesusijęs su pagrindinės bylos faktais ar dalyku, kai problema hipotetinė arba kai Teisingumo Teismui nežinomos faktinės aplinkybės ar teisiniai

pagrindai, būtini, kad jis galėtų naudingai atsakyti į jam pateiktus klausimus (2001 m. kovo 13 d. Sprendimo *PreussenElektra*, C-379/98, EU:C:2001:160, 38 ir 39 punktai ir 2010 m. birželio 22 d. Sprendimo *Melki ir Abdeli*, C-188/10 ir C-189/10, Rink., EU:C:2010:363, 27 punktas).

27 Kadangi šioje byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui kilo klausimas, ar SESV 101 straipsnis prieštarauja tam, kad licencinė sutartis būtų įgyvendinama remiantis aiškinimu, kurį pateikė vienintelis arbitras, nėra akivaizdu, kad Teisingumo Teismui pateiktas klausimas dėl šios SESV nuostatos aiškinimo yra nereikšmingas nagrinėjant ginčą pagrindinėje byloje. Prašyme priimti prejudicinį sprendimą trumpai, tačiau tiksliai nurodyta šio ginčo kilmė ir pobūdis, ir teismas mano, kad jo sprendimas priklauso nuo SESV 101 straipsnio išaiškinimo. Darytina išvada, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pakankamai apibrėžė faktines ir teisines aplinkybes, kuriomis pateiktas jo prašymas išaiškinti Sąjungos teisę, kad Teisingumo Teismas galėtų naudingai atsakyti į šį prašymą.

28 Trečia, *Hoechst* ir Prancūzijos vyriausybė teigia, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimas neatitinka pagrindinės bylos faktinių aplinkybių, nes JAV patentai, kurie vieninteliai yra reikšmingi pagrindinėje byloje, nebuvo panaikinti.

29 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš tikrųjų suformulavo klausimą taip, kad jis gali būti suprastas kaip susijęs su konkrečia situacija, kai licenciatas privalo mokėti mokesčius už naudojimąsi su patentais susijusiomis teisėmis, nepaisant to, kad šie patentai yra panaikinti.

30 Vis dėlto, kaip pažymėjo generalinis advokatas išvados 36 punkte, remiantis prašymu priimti prejudicinį sprendimą, kuris iš esmės išdėstytas šio sprendimo 12 ir 13 punktuose, aiškiai matyti, jog prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas suvokia, kad 1998 m. gruodžio 15 d. išduotas patentas US 522 ir 2001 m. balandžio 17 d. išduotas patentas US 140, kurie yra vieninteliai reikšmingi pagrindinėje byloje, nebuvo panaikinti. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuorodoje apie patentų panaikinimą pakartojami tik tam tikri trečiojo dalinio sprendimo 193 ir 194 punktuose išdėstyti požymiai, kurių turiniui akivaizdžiai prieštarauja tiek likusioji šio sprendimo dalis, konkrečiai – jo 51–53 punktai, tiek Teisingumo Teismui pateiktos bylos dokumentai.

31 Darytina išvada, kad prejudicinis klausimas yra priimtinas.

Dėl esmės

32 Iš karto reikia pažymėti, kad remiantis Teisingumo Teismui pateikta bylos medžiaga darytina išvada, jog per arbitražo procesą *Genentech* teigė, kad neprivalo mokėti einamojo mokesčio, nes, remiantis licencinės sutarties sąlygomis, jo mokėjimas reiškia, viena vertus, kad ŽCMV aktyvatoriaus buvo galutinio produkto rituksimabo sudėtyje ir, kita vertus, kad šio aktyvatoriaus gamyba ar naudojimas pažeistų su licencijuotais patentais susijusias teises, jeigu nebūtų sudaryta licencinė sutartis. Vienintelis arbitras vis dėlto atmetė šiuos argumentus, kurie, jo nuomone, grindžiami pažodiniu licencinės sutarties aiškinimu, prieštaraujančiu šalių komerciniam tikslui leisti *Genentech* naudoti ŽCMV aktyvatorių baltymų gamybai nerizikuojant, kad šios technologijos teisių turėtojas pareikš ieškinį dėl pažeidimo.

33 Remiantis prašymu priimti prejudicinį sprendimą taip pat galima teigti, kad per ginčo pagrindinėje byloje nagrinėjimą *Genentech* teigė, kad įpareigojus ją mokėti einamąjį mokestį nesant jokio pažeidimo, nors pačioje licencinėje sutartyje nustatyta, kad šis mokestis mokamas tik už produktus, kurių gamyba, naudojimas ar pardavimas pažeistų, jei nebūtų šio sutarties, licencijuotus patentus, trečiuoju daliniu sprendimu reikalaujama nepagrįstų išlaidų, ir taip pažeidžiama konkurencijos teisė.

34 Todėl net jeigu formaliai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, atrodo, kaip jau konstatuota šio sprendimo 29 punkte, apribojo savo prejudicinį klausimą patentų panaikinimo prielaida, šį klausimą reikia suprasti taip, kad jame taip pat numatytas licencijuotų patentų nepažeidimo atvejis.

35 Šiomis aplinkybėmis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimą reikia suprasti taip, kad juo iš esmės siekiama sužinoti, ar SESV 101 straipsnio 1 dalis turi būti aiškinama taip, kad pagal ją draudžiama pagal licencinę sutartį, kokia nagrinėjama pagrindinėje byloje, reikalauti licenciato mokėti mokestį už patentuotos technologijos naudojimą visu šios sutarties galiojimo laikotarpiu, jeigu šią technologiją saugantys patentai yra panaikinami arba nepažeidžiami.

36 *Genentech* ir Ispanijos vyriausybė teigia, kad į šį klausimą reikia atsakyti teigiamai. *Hoechst*, Prancūzijos ir Nyderlandų vyriausybės, taip pat Komisija nepritaria šiai nuomonei.

37 *Genentech* kaltina vienintelį arbitrą, kad šis neatsižvelgė į aiškiai išdėstytas licencinės sutarties sąlygas ir SESV 101 straipsnio ir nurodė jai mokėti mokestį už produkto, kuriuo nepažeidžiama patentuota technologija, pardavimą. Ši bendrovė teigia, kad, palyginti su konkurentais, ji patyrė papildomų 169 mln. eurų išlaidų dėl šio SESV 101 straipsnio ribojimo dėl tikslo ir dėl poveikio.

38 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kaip išvados 75 punkte teigia generalinis advokatas, kad per prejudicinio klausimo nagrinėjimo procedūrą Teisingumo Teismas neprivalo tikrinti arbitro konstatuotų faktinių aplinkybių ir jo pateikto licencinės sutarties aiškinimo pagal Vokietijos teisę, pagal kurią *Genentech* privalo mokėti einamąjį mokestį, nepaisant pagrindinėje byloje nagrinėjamų patentų panaikinimo arba nepažeidimo.

39 Be to, reikia priminti, kad nagrinėdamas išimtinės licencijos sutartį Teisingumo Teismas jau yra pažymėjęs, kad pareiga mokėti mokestį net ir pasibaigus licencijuoto patento galiojimo terminui gali kilti iš komercinio sprendimo dėl eksploatacijos galimybėms, suteiktoms pagal licencinę sutartį, priskirtos vertės, ypač kai ši pareiga išdėstyta licencinėje sutartyje, kuri sudaryta prieš suteikiant minėtą patentą (1989 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Ottung*, 320/87, Rink., EU:C:1989:195, 11 punktas). Tokiomis aplinkybėmis, kai licenciatas gali laisvai nutraukti sutartį apie tai pranešęs prieš protingą terminą, pareigai mokėti mokestį visų sutarties galiojimo laikotarpiu negali būti taikomas SESV 101 straipsnio 1 dalyje išdėstytas draudimas (1989 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Ottung*, 320/87, Rink., EU:C:1989:195, 13 punktas).

40 Taigi remiantis 1989 m. gegužės 12 d. Sprendimu *Ottung* (320/87, Rink., EU:C:1989:195) darytina išvada, kad SESV 101 straipsnio 1 dalis nedraudžia pagal sutartį reikalauti mokėti mokestį už išimtinį naudojimąsi technologija, kurios nebesaugo patentas, jeigu licenciatas gali laisvai nutraukti šią sutartį. Šis vertinimas grindžiamas konstatavimu, kad tas mokestis yra mokėtina kaina už licencijuotos technologijos naudojimą komerciniais tikslais, taip užtikrinant, kad teisės perleidėjas nesinaudos turimomis pramoninės nuosavybės teisėmis. Kol galioja aptariama licencinė sutartis ir licenciatas gali laisvai ją nutraukti, mokestis turi būti mokamas, net jeigu su patentais susijusios suteiktos išimtinės pramoninės nuosavybės teisės negali būti panaudotos prieš licenciatą dėl to, kad jos nebegalioja. Tokios aplinkybės, ypač aplinkybė, kad licencinę sutartį licenciatas gali laisvai nutraukti, leidžia paneigti, kad mokesčio mokėjimas kenkia konkurencijai ir riboja licenciato veiksmų laisvę arba sukelia neprieinamos rinkos poveikį.

41 Tokia 1989 m. gegužės 12 d. Sprendime *Ottung* (320/87, Rink., EU:C:1989:195) rasta išeitis *a fortiori* taikoma ir šioje pagrindinėje byloje nagrinėjamam atvejui. Nors licencinės sutarties galiojimo laikotarpiu mokestis turi būti toliau mokamas, net jei baigė galioti pramoninės nuosavybės teisės, jis juo labiau turi būti mokamas iki šių teisių galiojimo pabaigos.

42 Tai, kad pagrindinėje byloje nagrinėjamus patentus išdavusios valstybės teismai po licencinės sutarties nutraukimo nusprendė, jog įmonei *Genentech* suteiktos technologijos naudojimas nepažeidžia su šiais patentais susijusių teisių, remiantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo pateiktais duomenimis apie sutarčiai taikomą Vokietijos teisę, neturi įtakos galimybei reikalauti sumokėti šį mokesti už laikotarpį iki sutarties nutraukimo. Darytina išvada, kad dėl to, jog *Genentech* gali bet kada nutraukti minėtą sutartį, pareiga mokėti mokestį šios sutarties galiojimo laikotarpiu, kuriuo galiojo su perleistais patentais susijusios teisės, nėra konkurencijos ribojimas, kaip tai suprantama pagal SESV 101 straipsnio 1 dalį.

43 Atsižvelgiant į išdėstytus argumentus į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad SESV 101 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį nedraudžiama pagal licencinę sutartį, kokia nagrinėjama pagrindinėje byloje, reikalauti licenciato mokėti mokestį už patentuotos technologijos naudojimą visu šios sutarties galiojimo laikotarpiu, jeigu šią technologiją saugantys patentai yra panaikinami arba nepažeidžiami, nes licenciatas galėjo laisvai nutraukti šią sutartį per protingą terminą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

44 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

SESV 101 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį nedraudžiama pagal licencinę sutartį, kokia nagrinėjama pagrindinėje byloje, reikalauti licenciato mokėti mokestį už patentuotos technologijos naudojimą visu šios sutarties galiojimo laikotarpiu, jeigu šią technologiją saugantys patentai yra panaikinami arba nepažeidžiami, nes licenciatas galėjo laisvai nutraukti šią sutartį per protingą terminą.

Parašai.